

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 46. SZÁM, 2008. DEC. 14.

Szeretett testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Sajnos – akkor is, ha keresztyének, sőt református keresztyének vagyunk, olyanok, akik az Igén alapuló hagyományhoz ragaszkodunk – hajlamosak vagyunk félreértelmezni az ünnepeket, az ünnepi időszakokat. A ránk közvetlenül ható világ félrevezet bennünket, és szegényebb tartalmat nyújt az ünnepeknek, mint amilyennel igazából rendelkeznek. Régebben azonban nem így volt. Az ün-

szaka. A fiataloknak azt jelenti, hogy az iskolában sok felmérő és írásbeli várható, s általában az anyagi riasztócsengő is megszólal ilyenkor, hogy hogyan is fogjuk a karácsonyi bevásárlásokat győzni. Így hát paradox módon az advent tartalma a saját lényege ellentétjévé vált: az elcsendesedés és a várakozás időszaka helyett az anyagi stressz időszakává, amelyben még nehezebb a lelki dolgok felé fordulni.

Jó lenne, ha ez alkalommal megpró-

Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma: minden reggel megújul. Nagy a te hűséged! Az Úr az én osztályrészem – mondom magamban –, ezért benne bízom. Jó az Úr a benne reménykedőkhoz, a hozzá folyamodókhoz. Jó csendben várni az Úr szabadítására.

Jer Sir 3, 22-26

nep esemény volt, amely az embert teljes lényében megragadta, üzenet volt az isteni világból, amely által lelkileg táplálkozott az ember. Lelki kárunkra van, hogy mára a lelki esemény inkább egyszerű alkalmá vált: különböző cselekvésekre, élvezetekre, pihenésre. Nem csupán a karácsonynak lett ez a sorsa, de még az adventi időszaknak is. Amíg a karácsony az étel, a lustálkodás, pihenés és családlátogatás gondolatával van manapság összekötve, addig az advent szó leginkább a háziasszonyok riasztója, hogy elérkezett a nagytakarítás idő-

bálnánk visszatérni az advent és a karácsony eredeti üzenetéhez, mert csak így védhetjük ki azt az ünnepek után gyakran fellépő hiábavalóság-érzést, amely szükségszerűen ott jelentkezik, ahol minden csak felszínesen történik anélkül, hogy az embert valami módon feltöltené.

I. Várni és csendben lenni jó

Kezdjük hát az Ige (Jer Sir 3,26) első kijelentésével, hogy „jó csendben várni”. Azt tudjuk, hogy az advent latinul az eljövotelt jelenti, ami természete-

sen össze van kötve a várakozással. A felolvasott igénkben azonban nem akármilyen várakozásról van szó. Egy összetört, majdnem elpusztult, szabadságától megfosztott nép, Izráel népe vár az Isten reakciójára. Nehéz időszakban hangzik el Jeremiás prófétának ez a kijelentése. Egy hosszúmúltú, öntudatos kultúrának, a zsidó nép kultúrájának, kultuszának lett vége a babiloni hadsereg csapása miatt. Kr. e. 587-ben zajlott le a zsidó nép babiloni fogságba való elhurcolásának a legjelentősebb áramlata. A győztes babiloni hadsereg saját hazájába vitte a nép minden előkelőségét, színejavát, papjait, a templom felszerelését. Kész, vége, bekövetkezett a nagy megaláztatás. Talán nem is tudjuk elképzelni, micsoda lelki csapás lehetett ez egy olyan nép számára, amely az egy élő Istentől kapott különleges vallással rendelkezett, amelynek a jövőjét illetően hatalmas ígéretek, áldások és próféciák hangoztak el.

Nagy nevelői csapás lehetett ez nekik Istentől. Izráel hasonló hibába, kísértésbe esett, mint akármelyik mai hívő ember: az elbizakodottság csapdájába. Olyan helyzet ez, amikor a dolgok zavartalanul vagy megszokott rendben, relatív békességben folynak körülöttünk. Ilyenkor hitbelileg elszunnyadunk, majd pedig ellankadunk, közömbössé válunk, és egyszer csak rádöbbenünk, hogy nemcsak hogy nem gondolkodunk keresztyénileg, hanem abszolút bűnös módon cselekszünk és oldjuk meg dolgainkat. Bűnös élvezeteket keresünk, szeretetlenséggel és minden más negatív megnyilvánulással viszonyulunk a kö-

rülöttünk lévőkhöz. Ez – az Istentől való eltávolodáshoz vezető – út nagyon rövid és észrevétlen. Ilyen állapotunkban sokszor azt hisszük, hogy lelki életünk rendben van. Egy darabig még tudunk mentegezőzni, tudjuk igazolni magunkat és nem gyakoroljuk az önkritikát, de aztán csapások érnek minket, időszakok, amikor fogy az erő, jönnek a panaszok, a hitetlenség, kétely, fáradtság és idegesség, és ezek a jelenségek akarva akaratlanul is kényszerítenek minket magunk előtt bevallani, hogy valami nincs egészen rendben, hogy valami nem egészen tiszta. Az advent pontosan az ilyen befelé fordulásnak, belső megtisztulásnak, Isten általi megszólításra való várakozásnak kedvező, – merem mondani – ünnepélyes időszaka. Ugyanolyan várakozásnak, mint amelyet Izráel népe élt át. A héber „várakozás“ kifejezés nagyon erős. Ugyanez a szó fejezi ki a szülési fájdalmakat is. A mai igénkben használt alakban pedig a várakozás olyasmint jelent, hogy egészen fájdalomig hajtani a lelket. Az adventi várakozás tehát ilyesmi lehetne: úgy tekinteni vissza a bűneinkre, hogy az fájjon, és ebben a fájdalomban várni az Urat, az Ő válaszadását, reakcióját. Ugyanígy várt erre annak idején Izráel is. Annak teljes tudatában várt, hogy hitbelileg távol esett, hogy nem foglalkozott megszenteltségéből és kiválasztásából eredő küldetésével, hogy mint Isten küldöttje kudarcot vallott, és közönséges pogány életmódra süllyedt. Elfeledkezett arról, hogy a szentség, az Úrhoz való tartozás nem diplomáciai immunitás, vagyis nem a csapások elleni védőpáncél, ha-

nem munka és küldetés, amelynek tartalma az Úr lényének, világának és világgosságának a kinyilvánítása, hirdetése, és főleg gyakorlása a tudatlan emberek között. Ez a fajta feledékenység olykor a mi esetünk is lehet.

Várakozni különböző módon lehet. Lehet várakozni örömmel, de előfordul olyan eset is, hogy valakit mérgesen várunk, esetleg türelmetlenül, vagy éppen eszünkben szemrehányásokat forgatva. Itt azonban csendes, feszült várakozásról van szó. Azt a helyzetet festi le az Ige, amikor az ember ereje, öntudata teljesen kimerült: mélypontra került. Ez a helyzet nem idegen senkinek. Mindenki átélte. Sok mindent foglal magába: az elrontott élet érzetét, kudarcot, szegényérzetet, depressziót, csalódást, feladást, az érzést, hogy nincs hová továbblépni. De még egy fontos elemet tartalmaz az ebből a helyzetből fakadó várakozás: épp a megnevezett csendet: nem indulatot, nem az oly könnyen megfogalmazható szemrehányást Isten felé, nem megmakacsolást, hanem alázatos csendet és türelmet. Készséget minden elfogadására, aminek jönnie kell: legyen az megérdemelt ítélet, vagy talán... mégis csak a kegyelem?

II. Szabadítás

A próféta kijelentésében valami nagyon fontos üzenet van: még a legnehezebb, legreménytelenebb és legszegényteljesebb helyzetben is lehet várni szabadítást, segítséget, új kezdetet. Még attól az Úrtól is, akinek annyi csalódást okoztunk, aki előtt senkinek és üresnek érezzük magunkat, akihez talán elveszítettük

az utat, akivel hitbeli kapcsolatunk most talán homályosnak, túl elvontnak látszik. Izrael adventje, illetve szabadításra való várakozása kb. 50 évig tartott. Nem volt fölösleges ez az időszak. Sok fontos dolog történt alatta. A Biblia azon részei, amelyek egybeesnek ezzel az időszakkal, annak a bizonyítékai, hogy olyan forradalmi gondolatok fogalmazódtak meg a babiloni fogság alatt, amelyeket csak hitbelileg érett, megpróbált ember fedez fel: Isten kegyelméről, az ember bűnös voltáról, a hűség fontosságáról és értékéről. Soha azelőtt nem dolgozott Izrael népe a maga belső megtisztulásán úgy, mint akkor. Erre szolgál az advent nekünk is. Izrael szabadítása Kr.e. 536-ban következett be Kyrosz király hazatérést és vallásszabadságot ígérő ediktumával.

A karácsony azonban, amelyre az adventi időszakban készülünk, mélyebb tartalmú szabadításnak az ünnepe. Krisztus Urunknak, Szabadítónknak az eljövetelét ünnepeljük. Egy prédikációban nincs nehezebb dolog, mint nem dogmatikusan, hanem szívet érintően kifejezni, miben van Jézus üdvözítő, szabadító szerepe. A formula, hogy bűneinkért halt meg, és feltámadt, hogy mi is feltámadjunk az örök életre, egyszerű és nagyszerű. De nem lesz sokat mondó, ha ezt a hitbeli fordulatot nem előzi meg az említett kulcsszó: a héber jáchil – azaz fájdalommal várni, fájdalomkban készülni. Nem leszünk képesek azt a maga teljességében befogadni, amíg nem tudatosítjuk, hogy Krisztus tiszta példája minket vezet, szeretete minket ölel át, áldozata értünk történt épp azért,

mert másra nem vagyunk képesek, csak erőtlenségünk és félelmeink miatt bűnbe, reménytelenségbe és kudarcba vinni az életünket. A Biblia ezt erősebben nevezi meg: hogy halálba irányítjuk azt. A halál a Bibliában sok összefüggésben nem az erőtlen testet jelenti, amely felmondta a szolgálatot mint élő szervezet, hanem lelkiállapotot: az abszolút Istennélküliséget, mindent, ami Istennel ellentétes, vagyis – ha úgy akarjuk – a poklot. Ezt győzte le Krisztus, eljöveteleivel és áldozatával. Legyőzte azt, ami leginkább leigáz: a félelmet, a bűnt, a reményteliséget.

Az imént említettem, hogy a várakozás

ÁDVENT PILZENBEN

Elég sokáig tartott, míg sikerült megszervezni, de annál meghittebb volt ez az alkalom – **ádvént 2. vasárnapján gyülekezetünk 6 tagja és a Cseh- és Morvaországi Magyarok Szövetsége (CsMMSz) pilzeni alapszervezetének néhány tagja közös istentiszteleti alkalmon vett részt Pilzenben.**

Az istentiszteleti alkalomra a Cseh-testvér Egyház Nêmejcová utcai templomának gyülekezeti termében került sor. A nagyjából 20 fős hallgatóságának **Šindelář Alena lelkész nő hirdette az Igét.**

Az egybegyűlteket Szabó László nyugalmazott lelképásztor fogadta és terelgette, pár szót szólva az 1918-ban

héber szava a fájdalom gondolatát foglalja magába. De nem csak azt. Nem szomorú és önsanyargató kicsengése van ennek. A szülési fájdalom elsősorban azt jelenti, hogy a végén öröm várható. Azt jelenti, hogy várni – bár fájdalomban, de annak örömére, hogy egy új élet születik. Ez az advent elsődleges célja: hogy a karácsony úgy jöjjön el hozzánk, mint életünket lelkileg megújító esemény. És ezt kívánom Nektek is, kedves testvéreim, és magamnak is, hogy ilyen adventünk, ilyen karácsonyunk legyen!

Ámen

*(Elhangzott 2008. december 6-án,
igét hirdetett Šindelář Alena)*

alakult helyi cseh gyülekezet történelméről. Mint kiderült, 2 éve él Pilzenben és jó kapcsolatokat ápol a gyülekezettel.

„Az utóbbi két évben nem hallhatott magyar nyelvű igehirdetést a pilzeni magyarság”, alapította meg **Kuczman Miklós, a CsMMSZ helyi szervezetének elnöke.** „Mannesz atya prágai szolgálata során katolikus szentmise volt tartva évente egyszer-kétszer. Arról viszont nincs tudomásom, volt-e valaha magyar nyelvű református istentisztelet Pilzenben. Klubunkban minden éven rendezünk karácsonyi találkozót. Ilyenkor betlehemezünk és karácsonyi énekeket énekelgetünk, meghallgatjuk Szabó László vagy más hozzáértő barátunk előadását karácsony történetéről és az adventi szokásokról.” – meséli Kuczman Miklós. Párbeszédünkéből kiderül, a he-

lyi CsMMSz szervezetnek 38 stabil tagja van, vannak, akik Berounból (Pilzentől 60 km-re fekszik), Klatovyból (Pilzentől 30 km-re fekszik) járnak be találkozóikra. **Munkások, orvosok, mérnökök egyaránt vannak közöttük, sajnos fiatalokból nagyon kevés van.**

Az igehirdetés a várakozásról szólt – a várakozások sokféle-

ségéről, nehézségeiről, fájdalmairól és szépségeiről. Mivel a prágai gyülekezet vezetésének nem titkolt reménybeli szándéka, hogy a missziói munka keretein belül beindítsa a rendszeres pilzeni magyar református istentiszteleteket, a prédikáció szavai reménységgel töltötték el gyülekezetünk küldöttségét. Az istentisztelet végén kiderült, hogy nem csak gyülekezetünk küldöttségét.

„Hiszen keresztények vagyunk, egy fészekből vagyunk mindannyian” – ezekkel a szavakkal köszönte meg (a maga is katolikus vallású) Kuczman Miklós a missziós szolgálatot, hangsúlyozva az ökuméné fontosságát és azt, hogy a cseh- és morvaországi magyarság nem engedheti meg magának azt a „luxust”, hogy felekezetre osztódjon – egységesen kell dicsérnie Istent. Ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy a legközelebbi alkalomra többen fognak eljönni.

A pilzeni magyar istentisztelet után készült csoportkép

A búcsúszó előtt Dienes Kornélia, gyülekezetünk gondnoka szólt pár szót gyülekezetünkről, a Prágai Református Missziós Gyülekezet jelenlegi helyzetéről, a gyülekezet harcairól, terveiről és a kórusról, reményét fejezve ki aziránt, hogy **a következő pilzeni istentiszteleti alkalom során a kórus is szolgálhat majd.** Bemutatta gyülekezetünk heftilapját, az ÜZENET-et, amely révén Pilzenbe is eljuthatnak a prágai gyülekezet igehirdetési, alkalmainak hírei.

A visszaút során mindannyian meggyegettünk abban, hogy az emberi igyekezetet **Isten megáldja, és gyülekezetünk egyik stabil missziós célja lehet a Pilzenben élő magyarság.**

Adja Isten, hogy rendszeressé válhassanak ezek a missziós alkalmak, és gyülekezetünk több hasonló helyre is eljuthasson!

-Paulus-

PILZENI RIPIORT

...beszélgetés Szabó László magyar nemzetiségű, Csehországban élő nyugalmazott protestáns lelkésszel.

Érdekes hallani, hogy magyar nemzetiségűként a Csehtestvér Egyház nyugalmazott lelkésze. Hogy és mikor került Csehországba?

Komáromban születtem 1942-ben. Szüleim református vallásukat gyakorló emberek voltak. Hajólakatosnak tanultam ki a hajógyár inasiskolájában, majd Csehországba nősültem és a Csehszlovák Vasútnál helyezkedtem el.

Hogy lesz egy hajólakatosból protestáns lelkész?

Szüleim hithű élete példaként szolgált a számomra. Mindig is éreztem magamban az elhivatást a lelkészi pályára.

Šindelář Alena (középen), Szabó László nyugalmazott lelkész és Dienes Kornélia, gyülekezetünk gondnoka

íránt. Ez 1968-ban tudatosult bennem igazán. Egy belső fordulat után kezdtem tudatosabban keresni Istent. Egy vasúti jó ismerősöm felesége révén kerültem be a Csehtestvér Egyház egyik kis, Domažlice-i gyülekezetébe. Ez nagyjából két héttel az orosz bevonulás után volt, ezért először igazából orosz kémnek tekintettek. A presbiterek keresztkérdéseit követően kezdett csak „oldódni a hangulat“. Idővel teljesen befogadtak, nagyon sok barátot szereztem itt. Presbiter, majd 10 évig gondnok voltam ebben a gyülekezetben. 1976-ban titkos egyházi megbízott lettem, cseh szórványgyülekezetekben szolgáltam prédikációkat felolvasva, szervezve. 1985-ben az egyház Prágai Zsinata előtt lettem a diakónusi vizsgát, így kibocsáthatóvá váltam felügyelő lelkészek mellé.

Senki számára nem volt furá, hogy magyarként cseh gyülekezetekben szolgál?

Az egyházon belül soha senki nem firtatta magyar nemzetiségemet. 1988-ban kerültem Kdyně, majd Dolní Bělá települések gyülekezetébe. És ekkor, 47 évesen kezdtem el tanulmányaimat a prágai teológián, ahol 1995-ben szereztem diplomát, és kerültem Lucemburkba,

egy nagyobb gyülekezetbe, ahol 2006-ig szolgáltam.

Nem hiányzott soha, hogy nem magyarul hirdeti Isten Igéjét?

De, hiányzott. Mivel azonban Csehországban éltem, és otthon is szlovák iskolákba jártam, nem tudtam úgy megtanulni magyarul, hogy szószékre

állhassak. Mióta nyugdíjba vonultam és két éve Pilzenben élek, néha beszolgálok annál a cseh gyülekezetnél, amelynek a templomában most is vagyunk, és emellett igyekszem támogatni működésében a CsMMSz helyi szervezetét. Remélem, hogy sikerül gyakoribbá tennünk a maihoz hasonló istentiszteleti alkalmakat.

-Paulus-

KONTRASZT

Jézuskának írt levél a 17. századból...

Advent első vasárnapjának előestéjén állította ki a bécsi székhelyű Állami Levéltár azt a levelet, amelyet a XVII. században írt egy kislány a Jézuskának. A vékony papírlapra rótt soraiban a mintegy hatéves kis Rosa von Harrach karácsonyi ajándékokat kért magának.

A „forrón szeretett Jézuskához” írt levélben Rosa napjainkhoz képest szerénynek mondható kívánságokkal fordult Jézuskához: „kabátot, szoknyát és fűzőt, valamint selyemharisnyát, hímzett cipőt és még tetszésed szerint bármit” kért karácsonyra. Ennek ellenében viszont megígérte, hogy szorgalmasan megtanul írni és olvasni.

Keltezése miatt nem mindennapi érdekesség a levél, mivel a XVII. században a római katolikusoknál még Mikulás napján ajándékozták meg a gyerekeket és így nem volt szokás levélben karácsonyi ajándékokat kérni a Jézuskától.

A kiállításra kerülő írás Ferdinand

Bonaventura levelezéséből került elő, aki többek közt császári követ Madridban, később pedig főistálló-master és főudvarmester volt. Az ő legfiatalabb lánya volt Rosa von Harrach.

...és a 21. századból

„Kedves Jézuska!

Nagyon szeretném, hogy jó legyek és hozzál nekem sok ajándékot, vagy amennyi belefér.

1. Interspárban kapható lovacskák,
 2. Új távirányítós autó,
 3. Barbi baba lovacskával (nyereggel s ami hozzá tartozik még),
 4. Elmo plüss állatka,
- ...és amit még gondolsz...

Köszönöm.”

(forrás: Internet)

**Ma az emberek tudják
mindennek az árát,
de semminek az értékét.**

Oscar Wilde

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 16.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 17.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológia (Černá 9, Prága 1), kápolnájában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (*korus@refnet.cz*)

EGYHÁZUNK ÉLETÉBŐL

– Egyházunk Zsina-ta november 28-29-én tartotta ülését. Mint megtudtuk, sajnos gyülekezetünk ügyét a Zsinat elnapolta.

– Kérjük gyülekezetünk azon tagjait, akik még nem fizették be az ezévi sáfárságot, tegyék meg gyülekezetünk segédlelkészénél, vagy pénztárosánál.

PROGRAMAJÁNLÓ

– 2008. december 16-án, a PMKK nagytermében kerül sor a **Népek karácsonya** című karácsonyi koncertre. A koncerten közreműködnek Herencsár Viktória cimbalomművész és tanít-

ványai. Herencsár Viktória Budapesten született, három és fél éves korában kezdett cimbalmon játszani. 1997-től a Besztercebányai Művészeti Akadémia vendégdocense. 2005-ben a **Pekingi Kínai Zeneakadémia vendégprofesszorának nyilvánította**. Munkásságát számtalan díjjal jutalmazták, 2008-ban a **Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt**tel tüntették ki. Klasszikus- és népzeneét egyaránt játszik.

ISTENTISZTELETI ALKALMAK

Karácsony:

december 24 – előreláthatólag
16.00-kor

december 25 – előreláthatólag
16.00-kor (Úrvacsora)

Szilveszter:

december 31 – nincs istentisztelet

Újév:

január 3 – hagyományos
vasárnapi istentisztelet
(Úrvacsora)

**AZ ÜZENET
szerkesztősege minden
kedves olvasójának áldott
ádvanti készülődést
és békés karácsonyi
ünnepeket kíván!**

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina. Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Mađ. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP